

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Május' 21dikén, 1832.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Alsó-ház Apr. 30diki ülésében Canning Úr megtette azon javallást, melly szerint a' Catholicus Pairek a' Parlamentumban helyet foglalhassanak. A' gyűlés szokatlan népes volt, úgy hogy 493 tag jelent-meg, 's Canning Úr javallása 244 voks ellen 249-czel elfogadtatott.

London, Május 3d. Az Alsó-háznak tegnapi ülésében Lord Normanby-nak a' második Fő Posta-mesteri hivatal' eltöröltetését illető javallása, melly által 2500 font Sterling kiméltetik-meg 201 Voks ellen 216-tal fogadtatott-el.

A' Courir f. h. 2dikáról azon rendelkezéseket közli, mellyeket Marquis Londonderry az Alsó-házban Apr. 29d. a' szántás-vetésbeli szükségeknek elhárítása véget a' gabona kereskedés iránt javallott.

Irlandiának több Grófságaiban, nevezetesen Kerryben, Limerickben, Galwayban, Majoban és Clareben iszonyú drágaság és éhelhalás uralkodik, mellynek következtetésében némelly helyeken igen rossz-nemű Typhus jelentgeti magát. A' krumpoli, melly a' szerencsétlen mezei lakosoknak fő eledel, igen megdrágult; némelly helyeken pedig a' marhába is belekapott a' dög a' koplalás miatt. Legszomorúbb állapotban van a' Galway Grófság, hol emberek és barmok közt egyformán uralkodik az éhelhalás és dög.

F. h. 2d. reggel Herczeg Bedford és Herczeg Buckingham, Lord Lyndochtól és Sir Watkin Williams Wynntól

kisértetve, Londonhoz közel pistollyal duelláltak. Ezen viadalra néhány szó szolgáltatott alkalmatosságot, mellyeket az utóbbi Grófságok Gyülekezetében, Bedfordshireben Herczeg Bedfordtól rossz neven vett Herczeg Buckingham, 's elégteltetést kívánt. Az adatott jelre löttek a' viaskodók, de egyik sem talált. Észre vévén Herczeg Buckingham, hogy Herczeg Bedford a' levegőbe sütötte-ki pistolyát, illy szókkal közelített hozzá: „Herczeg! az Úr az, kivel legkevesebbé kívánok ellenkezni; de tudja az Úr, hogy a' közönséges characterű embernek élete, becsület nélkül semmit sem ér.“ Erre Herczeg Bedford becsületére állította, hogy Herczeg Buckingham' megsértése teljességgel czélja nem volt. Ekkor mind ketten kezét adták egymásnak, 's azzal az egész dolognak szerencsés vége lett.

A' Bank-igazgatóknak 's Aktzia-tulajdonosoknak f. h. 2d. tartott gyűlésekben, Marquis Londonderrynek a' m. h. 29d. tett némelly javallásai, mellyeknél fogva a' Bank-Privilegium, melly 1833ban megszűnt volna, még tíz esztendeig, az az 1843ig folyamatban legyen, vizsgálat alá vétettek. Ezen tanácskozások következtetésében a' Bank-Aktziák 235ről 237re hágtak.

A' földmivelőnek azon panasza, hogy termékeinek ára alig téríti-meg az azokra fordított napszámot is, 's élelmére 's adójára nem elegendő, nem csak Európában közönséges de a' világnak más részeire is kiterjed. A' Nagy Britanniai-Nyugotindiai

Szigetekbeli czúkor csinálás tulajdonosai, m. h. 19d. a' Királynak egy kérelmet adtak-be, mellyben így szóltak: „Czúkor a' fő terméke ezen szigeteknek; ezelőtt csupán Nyugotindiai czúkrot lehetett Angliába vinni, most, midőn csekély vám mellett Keletindiákól is vitethetik oda czúkor, most, midőn a' rabkereskedés eltöröltetvén, nekünk a' czúkor készítettés többé kerül mint az előtt, azonban a' Nyugotindiai kereskedés megszorítása 's az adók miad csak a' régi lábon állanak, most a' czúkor készítettő tulajdonosnak, levonván a' készítettés' költségét 's adóját, egy hajóstonna czúkron (melly 2000 font), nem marad több 6 font Sterling (54 ft) tiszta hasznánál.

A' Pelham nevezetű postahajó Nyugotindiából a' m. h. 27d. érkezett - meg Londonba. St. Thomasból Martz. 1sőjéig terjedő leveleket hozott. A' száraz földnek belső Tartományaiban egy kevésbé serényebben foly a' kereskedés. Olly hír is szárnyalt, hogy a' Royalisták annyi erővel birnak, hogy Caraccas ellen ostrommal mehetnek. Különben ez a' város és Languayra a' legújabb tudósítások szerint kivánt csendességben vannak. Puerto-Cabellonak meghoszszabitott birtoka, a' Spanyol részről, vetett némelly akadályokat a' kereskedésnek; de veszedelmesebb következtől nem tartanak az Insurgensek. — St. Thomasba Februarius végéig terjedő hírek érkeztek St. Domingo Városába. Itt a' Boyer kormánya alatt mindennek csendességben láttatnak lenni. De az még is szerzett egy kis nyughatatlanságot, hogy Martiniqueből egy Expeditzió indult ki Samana felé, melly St. Domingónak keleti részén fekszik, 's hogy 11 szállítóhajókból 's 2000 emberből áll az Expeditzió, Admirális Jacob vezérlése alatt.

Egy közönséges Ujságlevel, a' Dum-

fries-Courier jelenti, hogy m. h. 21 és 23d. két hajó evezett Éjszaki-Amerika felé, mellyeken nagy számú Emigransok voltak; 's ezen hírhez illy megjegyzést told: „Ezen 285 személy közt igen kevés a' kereskedő, a' nagyobb rész olly személyekből áll, kik munka, kézimesterség és földmivelés mellett nőttek-fel, 's közzülök sokan nevezetes vagyonnal birnak. P. o. egy éltes gazda 1200 font Sterlinget viszen magával, többen pedig 50, 60, 's 100 font Sterlinget.

Franczia Ország.

A' Saumuri öszveesküvésbe keveredett Marchal de Logis Sirejean, minekutána törvényes védelmét a' vizsgálótanács visszavetette volna, f. h. 2d. Toursban agyon lövetett.

A' la Guerriere Fregát, 's a' l' Olivier Brig Május 1ső és 2d. napjain a' Lavantából igazítás végett Toulonba visszaérkeztek.

Párizs, Május 7d. A' mai Moniteur egy f. h. 5d. költ királyi rendelést közöl, mellynél fogva, az Oise, Souonne és Eure Departementekben még mind folytában tartó gyujtogatások megakadályoztatására, General-Lieutenant Gróf Rivaud de la Raffiniere a' 15d. Katona-osztály' Komendánsa, szükséges meghatalmazásokkal elküldetett.

Az Oldenburgi Gróf (Dániai Korona-herczeg) 's Felesége f. h. 6d. elbúczúztak a' Királytól 's a' Királyi Familiától, mint-hogy Anglián keresztül hazájokba induló felben vannak.

Elvégeztetvén a' Marseillei öszveesküvés perben a' tanuk' kihalgattatása (58 vádló és 5 mentő), itélethozáshoz kezdett a' Touloni Fő Törvény-szék Május 3d. 's Vallé, Salomon, és Blanchard vétkeseknek, a' több négy bünteleneknek

találtattak. De minthogy Blanchard 5 Esküdtek ellen csak 7nek voksával terheltett 's az egész Törvénszék az Esküdtek' kevesebb számához állott, ő a' büntetés alól feloldoztatott. Vallére halál 's a' becsület legiójától való megfosztás, Salomonra tíz esztendei számkivetés mondattott. ki. A' mint Vallé meghallá az ítéletet, a' becsület legiójának pántlikáját elnyelte.

Bordeauxban Apr. 28d. 43 vízen szállítandó ládák tartóztatok. le, mellyeknek mindenikében 25 puska volt. Más nap pedig Libourneban pecsételtettek. le 47 fegyverrel teljes ládák.

Az Angoulemi Herczegné napról napra 'jobban van; a' f. h. 7d. reggeli Bulletin szerint van reménység egészségének rövid időn való helyreállításához.

De Serre Úr Nancyból, Követségének helyére, Nápoly felé útnak indult.

Bousquet des Champs nevezetű ifjú Francia, lázzasztó irásaiért két hónap alatt hétszer idéztetett törvény elibe, 's egyes vétségeiért öszveségesen 17 esztendei fogságra 's 24000 Frankra büntetett. De a' büntetés elől Spanyol Országba szökvén, a' Barcelonai sárga hidegben nevezetes szolgálatokat tett, 's azért is a' Francia Doktoroktól a' Király kegyelmébe ajánlatott. Viszszajövetelével azonban fogságra került; de azon ígéretére, hogy ezentúl életét egyedül tudományos foglalatosságoknak szenteli, pénzbeli büntetése egészen, fogságából pedig 16 esztendő elengedtetett.

A' Rhone. és Var. Departementekben mostanában új módon háborittatik a' csendesség. Valami 60 mezei lakóhelyek verettettek. fel, mellyekben a' házi eszközök öszvetörettek, de kevés élelmet kivévévén, semmi el nem vitetett.

Török Birodalom.

F. h. első napjairól Oláh Országból és Moldovából következő jelentések érkeztek Bécsbe:

Május 1sőjén Konstanczinápolyból Bukarestbe egy Tatór érkezett, ki a' Kiaja Basának fontos parancsolatokat hozott. A' A' Basa, minekutána az Azsiai sergek Kapitányait egybehivatta 's nekik megparancsolta volna, hogy hazájokba való utazásokra készen tartsák magokat, Hadschi Emin Agával, az eleség Inspectorával még az nap estve Silistria felé indult.

Május 4d. vissza-jött az eleség Inspector Silistriából, 's más nap korán reggel a' legnagyobb sietséggel ment Jassy felé.

Május 6d. a' Basa is visszaérkezett, 's a' sergek indulása iránt adott parancsolatot megújította. Az nap a' Bukarestből es Foksanból Silistria felé vivő országúttakra Igazgató-széki Tisztek rendeltettek, kikre a' sergeknek bekvártélyozása 's azoknak élelmekről való gondoskodás bízott.

Május 8d. kezdtek a' sergek megindulni. 574 Tatórból álló osztály volt az első. Május 9d. egy 500 emberből álló Azsiai csapat következett, mellyet naponként ennyi fog követni, mind addig míg a' fizetés nélkül való sergek elköltöznek. Az ezek után hátramaradott zsoldos sergeknek kevés száma hasonlóképen útnak fog indittatni, minthogy a' Török Udvar elvégezte, hogy ezen két Fejedelemségek-ből minden sergeket visszahívjon.

Jassyba f. h. 3d. egy eleinte titokban tartatott Ferman érkezett, de a' mellynek mindjárt más nap, a' Török sergek' közönségesen óhajtott elmarschirozásának híre leve fogantja, mellyel már az biztatott mindeneket, hogy néhány nappal azelőtt a' Brailowból Jassyba vitetett Pantyusság, Silistriába indittatott.

A' Bukarestből f. h. 5d. útnak indúlt eleség Inspectorának megérkezése, Moldvában is hihetőképén hasonló következeseket fog maga után vonni, mint Oláhországban.

A' Scioi történet felől, mellyről közelébbi levelünkben emlékeztünk, még következendő tudósítás is érkezett Konstan-
czinápolyból Apr. 25dikéről:

Apr. 11d. már alkudozó Követeket küldött a' Kapudan Basa Scio szigetére, kik az Insurgensektől a' fegyverek' letételét 's az Amnestiának elfogadását kívánták, 's gondolkozásra nyolcz órai időt hagytak. De azok mindent megvetettek, olly reménységgel, hogy a' veszedelemmel truczolhatnak, minthogy tüstént a' várörző erősségnek ostromlásához is kezdettek. A' Török sereg azonban visszaverte őket; mert hajójik a' Török Flotta közelítésére tüstént futásnak vévén az útat, a' Kapudan Basa 9000 embert minden időveszteség nélkül a' szárazra szállíthatott. Így a' szigeten lévő Insurgensek két tűz közzé szorultak: az örsereg t. i. kirontott az erősségből; az új sergek pedig hátúlról támadták-meg őket. Illy állapotban, kevés órák alatt 20 ágyut vesztettek, mellyek azonnal ellenek fordítottak, 's minden további ellentállások haszontalan leve. Különben az egész ütközetet magok állották - ki a' Scioták, mert a' Samioták, az egész Expeditió-
nak indítóji, módot találtak a' menekedésre 's egy távol eső helyről eleveztek.

Apr. 13d. olly lépést tett a' Konstan-
czinápolyi Igazgató-szék, melly a' Keresztyéneknek megnyugtatósokra nagy befolyással lehetett. A' Tersana-Kiajas-si, ki a' Kapudan Basának távollétében a' külső városi Policziára ügyel, olly parancsolatot veve az Udvartól, hogy a' Görögöknek Húsvéti innepléseket különösen ol-
talmába vegye; 's ennek következésében

nem csak minden Isteni-tiszteletek a' legjobb renddel 's bántatlanúl gyakoroltattak, de még a' Húsvéti szokott Nemzeti vig-ságok is egészen a' régi módon 's sértetlen örvendezéssel mentek végbe.

Apr. 21d. a' Patriarcha az Udvarhoz hívattatott, 's minthogy ez éppen szomorú történeteknek emlékezete napján esett, közfigyelmet gerjesztett mindenekben. Megjelenésekor dicséretekkel halmazták őtet a' Miniszterek, a' napokban tartott néhány egyházi beszédeiért, 's a' Szultan nevében újabb segítséget adtak neki, a' megrongálatott templomoknak felépítésekre. Ezután az bizatott reá, hogy a' Fő-városban lakó minden Sciotákat vétetne Lajstromba, a' szerint, a' mint azok vagy házasok, vagy nőtelenek. Amazok tovább is Konstan-
czinápolyban fognak maradhatni, ezek pedig alkalmasint Azsiába küldetnek.

Az új Tolmács, Jahja Effendi, újabb tudósítás szerint nem Corfui hanem Gallipoli születés, 's ezelőtt 30 esztendővel állott a' Török vallásra. Most felyül van a' 70-en, 's minthogy az Európai nyelvekben aligha teljesen jártas, Sened Manasse, Armeniai fi adatott mellé Titoknokúl, ki ezelőtt is a' Török Udvar szolgálatjában volt, 's nagy tudománnyal 's fedhetetlen erkölccsel bír. 'S Jahja Effendi, bár Kaf-tánnal birjon is, ez elsőben csak Vice Tol-
mács címet fogadott-el.

Spanyol Ország.

Carthagenában Generalis Peonnak és seregének véletlen berukkolása verekedés-re adott alkalmatosságot. A' Generalist a' Murciai polgári Kormányozó azért küldötte oda, hogy az ottani patriotai Társaságoknak vetne véget, 's néhány ismeretes háborgatóit a' csendességnek, a' Hadi-és tengeri Miniszterek parancsolatjának következésében, a' városból tiltana-ki.

A' Journal de Paris Madridból Apr. 25dikéről ezt közli: „Apr. 19d. elvégezték a' Cortesek, hogy a' mult Congresszus által elfogadtatott Fenyítő-törvénykönyv' plánuma megerősítés véget a' Király elibe terjesztessen. A' plánumon sok változások estek, mellyek a' Corteseknek beadatott nyomtatvány' széleire jegyeztettek fel, 's a' nyomtatvány a' két ülés közt Carillonak a' Cortesek Titoknokjának gondviselése alá bízott. A' változtatásokat nagyobbára a' Liberalisok tették, mellyek nem a' Miniszterek ínye szerint esvén, ezek Carillóval abban egyeztek-meg, hogy azon nyomtatványt sikkasztaná-el. Ehez képest jelentetett Apr. 22d. a' Corteseknek, hogy azon nyomtatvány elhányódott, 's e' szerint a' Királynak megerősítés végett más nyomtatványt kell beadni. A' törvényhozó Biztosság ellene mondott ezen javallásnak, 's kijelentette, hogy a' nyomtatványt a' Miniszterek részén lévők önkint sikkasztották-el. Erre nagy zendülés leve: a' Liberalisok a' nyomtatványnak előkerítését sürgették. Értésére esvén ez Carillónak, megijjedt 's a' félretett nyomtatványt előhozta; 's győztesek lettek a' Liberalisok. Galiano Úr ez alkalmatossággal kijelenté, hogy magok a' Cortesek közt Servilis factio uralkodnék. Arguelles Úr (nem írja a' Journal, mellyik) azt kívánta tőle, nevezné-meg azon Factionak tagjait? „Az Úr a' fejek, mond Galiano; az Úr a' rágalmazás tolmácsa, a' Liberalismus Tartífje (képmutatója), Riegonak halálos ellensége!“ Ezen szavakra az egész gyűlés felzendült 's a' vitatások személyességekre mentek-átal. Végre lecsendesedvén a' lármá, Biztosság neveztetett, melly az efféle esetekben szükséges eszközökről tegyen javallást. — A' Moniteur f. h. 8d. levelében ugyancsak Apr. 25d. Madriti tudósítások szerint, azt az okát adja ezen történet-

nek, hogy a' Serviliseknek az nem tetszett ezen törvénykönyvben, hogy benne a' titkos társaságok 's népgyűlések ellen tétettek rendelkezések.

Párizsi levelek szerint ismét teli Spanyol Ország mindenféle Insurgens csapatokkal, Guerillákkal, kik a' lázzadás által bévitetett Constitutzió ellen törekednek. Jame, Murcia körül 100 emberrel jár fel 's alá, kiknek maga csináltatott uniformist, 's a' határtalan Királyságot kihirdette. Apr. 27d. a' Bilbanoi Nemzeti Gárdának kelle menni a' Biscajában portyázó Insurgensek ellen; Compredonba valami Misas nevű ugyancsak Apr. 27d. 200 emberrel rukolt-be, a' határtalan Király nevében Contributziót szedett, a' közönséges cassákat kiüresítette, a' Nemzeti katonaságot fegyveréből kivetkeztette 's ruhájikat maga vitézeire adatta, kik csakhamar 300-ra nevedtek; a' Gironai örzösereg Apr. 20d. ellenek ment az Insurgenseknek; a' Vichi hegyek közt is lármás dolgok folynak, Apr. 21d. 50 Insurgens kiabálta itt: „Éljen a' Vallás! éljen a' határtalan Király! le a' Constitutzióval!“ A' Pyrenaeus hegyek hosszában mindenütt efféle mozgások vannak.

A' Journal des Debatsban közlött Madritban Apr. 25d. költ levél szerint, az Éjszakamerikai Elölülőnek Követsége, 's Zea Úrnak jegyzése, mellyek a' Déliamerikai Szabad-státusok függetlenségének megismerését illetik, itt erős és kellemetlen benyomást okoztak.

Brasilia és Portugallia.

Goából az a' hír érkezett, hogy ott a' Portugallus Constitutzió, a' Kormányozónak Gróf Rio-Pardónak minden ellenzése mellett is kihirdettetett.

B é c s.

Ó Cs. K. Apostoli Felsőge kegyelme-

sen méltóztatott Csábrági és Sitnyai Herczeg Koháry Ferencz Ö Kegyelmességét, Magyar Ország K. Udvari Fő Cancellariusát, eddig viselt Kir. Fő Pohárnok Mesteri Ország Bárói Rangjából, a' Herczeg Pálffy Károly volt Kir. Udvari Fő Cancellarius halála által megüresült 's rendesen a' Magyar Ország Kir. Udvari Fő Cancellariusoktól viselni szokott, Kir. Fő Udvarnok Mesteri Ország Bárói Rangba általtenni.

Ö Cs. Kir. Felsége méltóztatott Bethleni Gróf Bethlen Leopold Urat, Báró Kienmayer Regementjebeli Kapitányt, Cs. Kir. Kamarássá kegyelmesen kinevezni.

Május 20d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 75; Ugyan az 2 1/2 pCmal 37 15/16; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. — Ugyan az 1821ről 100 forint Conv. Pben —; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 ftért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 35 5 8; 100 forint Conv. Pénz 249 7/8 f. V. Czban. — 1 Bank-Aktzia 687 5/6 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában, Május 6d.—11d. (Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Május 7d.	114	85	75	56
— Máj. 11d.	113	80	75	55
Stockerauban				
Május 6d.	105	77	73	43
Fischamenden				
Május 7d. és 9d.	—	62	58	47
Nagy Enzersdorfon				
Május 8d.	104	78	61	45

Magyar Ország.

J e l e n t é s

a' Magyar Nemzeti Muzzeum részéről.

Ö Cs. Kir. Fő Herczégsege, Magyar Ország Nádor Ispánja, a' Magyar Nemzeti Muzzeum Oltalmazója, kegyelmesen méltóztatott rendelni, hogy a' Szechenyi Országos Könyvtárban 's a' Természet és Mesterség míveinek osztályában megüresült két Segéd Tiszti hivatalok, folyó 1822 Aug. 8d. a' Pesti Kir. Universzítás épületében tartandó Concursus által töltessenek-be. A' kiknek egyik vagy másik hivatalt elfogadni kedvek volna, a' Concursus határnapja előtt jelentsék magokat azon Muzzeum Igazgatójánál, 's írják-be neveiket az elibek adandó Tabellákba, 's annak minden Rubrikáira feleljenek-meg. A' Concursusnak óráját, ugyancsak az Intézet' Igazgatójától fogják megtudni.

A' concurráló személyek, mind szóval mind írásban deák nyelven teendő vizsgálat alá vétetnek. A' Könyvtárnál lévő Gondviselő Segédjének a' Bibliographiából, 's a' Haza ismeretére megkivántató Historiai, Diplomatikai, Statistikai és Törvény-Tudományokból kell concursusi vizsgálatot kiállani, 's egyszersmind megmutatni, hogy az úgy nevezett Szép-mesterségek' ismeretén kívül, a' felsőbb Tudományok körül jó előmentellel forgódott. A' Természet és Mesterség mívei osztálya Gondviselőjének Segédje pedig, a' Természet három Országából 's a' Technológiából fog megvizsgáltatni.

Ezen Concursusokra csupán érett idejű, jó erkölcsű, egészséges, a' Deák, Magyar és Német nyelveket egyenlően értő, 's a' Philosophiai 's azzaljáró Tudományok'

elvégzéséről Akadémiai Bizonyosságleveleket mutatható férjfiak bocsáttatnak. Mind két Segedi Hivatalhoz külön-külön esztendőnkint való 500 ft. V. Cz. fizetés 's egyéb a' hivattal járó hasznok vannak kegyelmesen meghatározva. Költ Pesten, a' Nemzeti Muzeumban, Május 13d. 1822.

Szakszóniai Királyi Herczeg Fridrik f. h. 17d. délutáni 1 órakor, Sopronyból jöven, Pozsonyba szerencsésen megérkezett, 's a' Cs. Kir. Generálisoknak, 's több Katona Tisztségeknek tiszteleteket elfogadván, tüstént Bécs felé folytatta útját. A' nevezett Királyi Herczegnek Magyar Országban mulatásáról Sopronyból f. h. 15d. a' Pozsonyi Ujság következőt közli: „Szakszóniai Királyi Herczeg Fridrik, Kir. Fő Herczeg Ferdinándtól, Magyar Ország Hadi Fő Kormányozójától 's Feldmarschal-Lieutenant Kroyertől kísértetve, tegnapelőtt ide megérkezett, 's a' Tanács és Vármegye házáit 's a' lovas kaszárnnyát megszemlélte. Ebéd után, melly a' Fejér-rózsa nevű fogadónál tartatott, 's rá a' jelenlévő Stabalis Tisztek meghivatnak, Ő Kir. Herczagségek, Sz. Margithára mentek, hol az Oberster és Major Osztályai sereglettek egybe. Szakszóniai Fridrik Ő Kir. Herczagsége, mint Albert Kir. Herczeg Vasas Regementjének mostani első Tulajdonosa, a' mustra után, teljes megelégedését jelenté, 's azt, mind az egész Tiszti-karnak, mind a' legénységnek tudtokra adadni meghagyá. Más nap Ő Kir. Herczagségek Eszterházára 's onnan Bábolnára a' Cs. Kir. Ménesnek megtekintésére mentek; Feldmarschal-Lieutenant Kroyer pedig, mint az említett Regement második Tulajdonosa, az Oberstlieutenant Osztályának megvizsgálására Féltoronyra vette útját.

E r d é l y.

Ezen Nagy Fejedelemségnek minden lakosai, a' közelebbi múlt Sz. György napját is, u. m. a' Fő Kormányozó Urunk, Gróf Bánffy György Ő Excellenciája dicső nevenapját a' legnagyobb buzgósággal inneplettek, esedezvén a' Mindenhatónak, hogy az ő becses életét még számos esztendőkre terjeszsze. Ezen közönséges inneplésre nézve nyomtatásban e' következő irásocska jött ki:

Nemzeti Tisztelet

kiömlése

a'

Haza Atyjához.

A' napot lementekor dicsérd.

Sal. Pred. 1 R. 5, 6. V.

Az Erdélyi, három Nemes Nemzetekből álló Tekintetes Rendeinek 1790dik esztendőben, Karácson Havának 21dik napján tartott, közönséges Gyűléseik Jegyzőkönyvének 28d. lapján a' 25d. és következő rendekben, a' Nagy Méltóságú Gróf Bánffy György, Erdély Ország Gubernátora Ő Excellenciája beszédében, szóról szóra olvastatnak ezek:

„Ugyan is, nem egészen helyes ez a' vélekedés: e' jó Hazafi, tehát nem lehet Udvari; mint e' sem ellenben: ez Udvari, tehát nem jó Hazafi. Sőt éppen Udvarinak kell lenni, ha ki akarja tudni, mint lehessen Hazájához való szeretetét okosan megbizonyítani. Az Udvariság és Hazafiúság, kiváltképen egy jó és Törvény útján járó Fejedelem alatt, nem ellenségi egymásnak; az ennek útastója, ez amannak kedveltetője; mind a' kettő pedig azon drága arany láncznak megbecsülhetetlen mívése, melly a' Király szivét a' Hazájával eloszolhatatlanul egybekapcsolja.“

Ugyan azon Jegyző - könyvnek 427d. lapján, a' 11d. és azt követő rendekben, a' Gubernátorságra lett Instellatiókor Ő Excellentiája által elmondott békőszöntő beszédben, szóról szóra olvastatnak ezek:

„Én ugyan mindenhez egyébhez is, de főképen az igazságnak kiszolgáltatásához, olly tiszta szívvel és kézzel fogok látni, hogy midőn a' Felséges Fejedeleme nek és a' Nemes Országnak fog tetszeni, ezen dicsőséges terhet vállaimról levenni, én csendes lelkiesmérettel ezt a' kérdést támaszthassam az egész Nemes Ország mindenféle Rendei eleibe, a' választott Népnak ama nevezetes Fő Birájával, Sámuellel, a' melly kérdést ugyan már most is, az eddig viselt hivatalomnak esztendeiről támasztani bátor szívvel merészlek: szóljatok felőlem az Úr előtt, ha valakinek ökrét vagy szamarát elvettem; ha valaki ellen patvarkodtam; ha valakit megnyomoritottam; ha valaki kezéből ajándékot vettem? A' Nemes Ország pedig a' választott Népnak példáját követvén, egyenlő szívvel és szájjal ezt a' feleletet adhassa: mi ellenünk nem patvarkodtál, sem meg nem nyomoritottál, se semmit valaki kezéből el nem vettél.“

Így szóllott, így is érzett ez előtt 32 esztendőkkel, 's azolta lépéseit ezekhez így is szabta, mind e' mai napig, a' mai tiszteletünk' tárgya, Méltóságos Gróf Bánffy György Úr Ő Excellentiája, a' ki sokáig egészségesen éljen! Éljen! Éljen!

E l e g y e s D o l g o k .

A' Tyrolisi Ujság ezt írja Im estből f. h. 9dikéről: „Szörnyű szerencsétlenség ért bennünket. F. h. 17d. délutáni 3 óra-

kor Városunknak közepében egy a' legmagasabb helyen lévő házak közül kigyúladt. Az erős délnyugoti szél a' Városnak napkeleti részén több helyekre osztatta a' lángokat; 's így a' szerencsétlenségnek semmi hijja sem leve, midőn az égés alatt a' szél megfordult, 's erősen fúván napkelet felől, a' Városnak napnyugoti részét lángba borította. Ugyan azon időben közbül az alsó és felső részeken is égett a' Város. A' mi csak emberi erőtol kitelhetik, mind az végbe vitetett, nem csak a' közellévő helyekről, de Landeck és Haimingenből is, mellyek Imsthez négy óra távolságra esnek, seregenként siettek a' segítők. De a' lang dühösségének a' legmerészebb igyekezetek sem vethetének gátat, 's szép Mező-városunk 18 óra alatt porrá égett; 220 házból csak 14 maradt. A' Plebánia, a' Sz. János Temploma, a' Kapuczinusok Klastroma, a' kastély, a' Városháza, a' Strehli Fabrikája, 's még a' Kálvária Temploma is, egy közellévő magas hegyen, mind hamuban hevernek. A' Papházat példa nélkül való munkával tartották meg a' Tarrenzi lakosok. Ember csak egy leve áldozatjává a' lángoknak. A' tűz lecsilapodása után borzasztó volt a' lakosok állapotja: csapatonként dültek el a' mezőn, minden élelem nélkül és sokan még mezitelen is, nézvén vagyonoknak omladékát.

Generalis Minutuli Menu Egyiptomból Német Országba küldött ritkaságai felett különös szerencsétlenség lebeg. Minekutána a' mumiákkal rakott ládák a' hajómak öszvezúzatása után, Brema vidékén a' partra kivették, 's a' parti baramiáktól felbontattak, de tőlök elvették 's felsőségi vigyázat alá adták volna, a' mumiák közül egy elsikkadt, 's most a' Hamburgi Ujságokban nyomozólevelekkel kerestetik.